شنبه 21 فروردین 1389 - 08:27

تفاوت اسلام و مسیحیت در وحی به متعلق آن باز می‌گردد

به باور مسیحیت، عیسی(ع) خداست و در قالب بشر ظهور کرده است پس به این اعتبار، وحی است؛ چون وحی، ظهور خداست، اما اسلام الفاظ و معانی که بر پیامبر(ص) نازل شده است را وحی تلقی می‌کند...

به باور مسیحیت، عیسی(ع) خداست و در قالب بشر ظهور کرده است پس به این اعتبار، وحی است؛ چون وحی، ظهور خداست، اما اسلام الفاظ و معانی که بر پیامبر(ص) نازل شده است را وحی تلقی می‌کند.

آیت‌الله هادوی تهرانی، عضو هیئت امنای پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، در گفت‌وگو با سرویس اندیشه خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، در مورد وحی از دیدگاه اسلام و مسحیت گفت: اصلا وحی در اصطلاح اسلامی با وحی در اصطلاح مسیحی تفاوت دارد.

وی افزود: همچنین تلقی مسیحیان از خدا با ما مسلمانان متفاوت است. ما معتقدیم که خدا حقیقت مطلق برتر است که به هیچ وجه ممکن نیست در قالب یك انسان ظهور کند و به زمین بیاید و در کنار آدمیان زندگی کند، بلکه خدا حقیقت برتری است که همه جا هست. در همه چیز داخل است، با همه چیز هست، اگرچه خیلی چیزها با او نیستند؛ یعنی «هو معکم اینما کنتم»، اما نه به این‌که «انتم معه دائما»، یك نوع معیتی که از سوی او همیشه هست، ولی ممکن است که ما با او نباشیم.

وی در ادامه تأکید کرد: پس خدایی که ما می گوییم، خدایی است که حقیقت هستی را پر کرده، همه جا حاضر است؛ «و لا رطب و لا یابس الا فی کتاب مبین» او حتی لحظه‌ای از چیزی غافل نمی‌شود؛ «لا تأخذه سنة و لا نوم»

مؤلف کتاب «مبانی کلامی اجتهاد» خاطرنشان کرد: اما مسیحیت باور عمومی‌اش این است که حضرت عیسی(ع) خود خداست که در قالب بشری ظهور کرده، پس به این اعتبار، عیسی(ع)، وحی است؛ چون وحی؛ یعنی ظهور خدا. اما ما هرگز به خود پیامبر(ص) وحی نمی‌گوییم، اصلا وحی؛ یعنی پیامی که خدا برای پیامبرش می‌فرستد.

هادوی تهرانی تأکید کرد: از این رو، ما معتقدیم که الفاظ قرآن بر پیامبر(ص) وحی شده و رسول اکرم (ص) را فرستاده و پیامبر خدا می‌دانیم، در حالی که آن‌ها معتقدند که عیسی(ع) پیامبر نیست، بلکه خود خداست که در قالب بشری ظهور کرده است. آن‌ها می‌گویند حواریون عیسی(ع)، پیامبر هستند و کتاب مقدس مسیحیان ـ که دو بخش عهد عتیق و عهد جدید دارد و عهد جدید نیز مشتمل بر چند بخش است که فعلا اناجیل (انجیل ها) مورد نظر ماست ـ گزارش بشری از ظهور خدا در این دنیا است و این همان وحی است که به وسیله انسان‌هایی چون مرقس، یوحنا و متی ـ که نویسندگان اناجیل اربعه هستند ـ ثبت و ضبط شده است، منتهی این کتاب مقدس که برایش قداست قائلند، یك تألیف بشری است.

هادوی تهرانی: خدایی که ما می گوییم، خدایی است که حقیقت هستی را پر کرده، همه جا حاضر است؛ «و لا رطب و لا یابس الا فی کتاب مبین» او حتی لحظه‌ای از چیزی غافل نمی‌شود؛ «لا تأخذه سنة و لا نوم»

وی در ادامه سخنانش تأکید کرد: در میان پروتستان‌ها بعضی هرمنوتیکی‌ها؛ مثل شلایرماخر، دیلتای و گادامر، متدین هستند، ولی درباره بعضی هرمنوتیکی‌ها مثل هایدگر اصلا دیندار بودنشان محل بحث است؛ زیرا بعضی معتقدند که هایدگر ملحد است و برخی هم می‌گویند که هایدگر آن خدایی را که دین مسیحیت تصویر و ارائه کرده، منکر است؛ زیرا تصویر مسیحیت از خدا، تصویری مخدوش است؛ لذا هایدگر خدا را قبول دارد؛ چون در تعابیرش حقیقت مطلق را قبول دارد.

مؤلف کتاب «مکتب و نظام اقتصادی اسلام» تأکید کرد: به هر حال مجموعه مفاهیم و تصاویری که در فضای فکری مسیحی وجود دارد، با مفاهیم فضای فکری اسلامی متفاوت است؛ از این رو، وقتی یك مسیحی مثل شلایرماخر می‌خواهد هرمنوتیك را بنیان‌گذاری کند، درصدد پایه‌گذاری روش عمومی تفسیر متن برمی‌آید؛ یعنی او بین متنی که نویسنده‌اش یك انسان عادی باشد با کتاب مقدس، تفاوتی قائل نیست؛ زیرا می‌گوید اگرچه کتاب مقدس محتوایش وحی است، لیکن نوشته یك انسان است؛ لذا تفاوتی میان یك متن وحی با کتابی که محتوایش غیر وحی یا مثلا قصه و داستانی باشد، قائل نیست. در حالی که ما معتقدیم که قرآن خودش، وحی است، حتی برای ائمه(ع) مرتبه‌ای از علم قائلیم که انسان‌های متعارف واجد آن نیستند و امامان مطالب خود را با بهره‌گیری از آن علم بیان کرده‌اند، و این از مسائل اعتقادی ماست و آن‌ها این نکته را به این شکل قبول ندارند.

وی افزود: البته می‌پذیرند که به بعضی وحی می‌شد، ولی مقصودشان از وحی، تجلی خداست؛ از این رو، هر که را عیسی(ع) بر او تجلی کند، در زمره رسولان می‌دانند و معتقدند که این باب تجلی عیسی(ع) بسیار باز است و عیسی(ع) بر هر که تجلی کند او فرستاده خدا و حامل پیامی برای مردم است. بر این اساس، حواریون را رسول می دانند، حتی کسی مثل پولس را که در واقع بنیانگذار الهیات مسیحی و یك یهودی ضد مسیحیت است و مدت‌ها به آزار مسیحیان پرداخته و بعدها ادعا کرد که عیسی(ع) بر او ظهور کرده و از جانب عیسی(ع) مأمور ترویج مسیحیت شده است، به عنوان مهم‌ترین رسول مسیحی می‌شناسند.

این مدرس حوزه علمیه قم خاطرنشان کرد: بنابراین، آنچه را آن‌ها وحی می‌دانند ظهور و تجلی خداست؛ لذا خود عیسی(ع) را هم به یك معنا وحی می‌دانند، در حالی که ما می‌گوییم خود پیامبران از این جهت که تام و اکمل هستند آیه و نشانه خدا هستند؛ مثلا در

قرآن از عیسی(ع) به عنوان کلمه یاد شده، ولی نه به این معنا که خود عیسی(ع) وحی است.